18-1 Cerebralis parézis következtében kialakult funkciózavar / fogyatékosság miatt szükséges rehabilitáció ellátási programja

I-II szint, szakmakód: 2205.

III. SZINT: MEGHATÁROZOTT FELTÉTELEK ESETÉN

A cerebralis parézis a mozgás és tartás zavarát okozó nem progrediáló szindróma csoport, amelyet az éretlen agyat ért (méhen belüli életben, születéskor vagy azt követően két éves korig) károsodások okoznak és amely gyakran nehezíti a gyermek részvételét a szokványos közösségi életben. A mozgások zavarát gyakorta kísérik az érzékelés, a figyelem, a kogníció, a beszéd és a viselkedés zavarai és epilepsia is gyakrabban fordul elő. Az évek során a folyamat természetes lefolyása következtében ortopédiai komplikációk alakulhatnak ki. A cerebralis parézis diagnosztikája, kezelése és a gyermekek rehabilitációja multidiszciplináris megközelítést tesz szükségessé.

1. A páciensek állapotának jellemzése

1.1. Betegség / rendellenesség és a kialakult károsodás / funkciózavar / fogyatékosság leírása

Lásd a NEAK honlapján közzétett kitöltési útmutatót, illetve törzseket, továbbá a 6. pont tartalmazza a szakmai ajánlást.

1.2. Állapot-súlyosság: A rehabilitációra kerülő személyek állapot-súlyossága a program kezdetén limitek megadásával: **súlyos / közepesen súlyos**

1.3. Humánerőforrás

1.3.1. Ápolói szükséglet: nagy

1.3.2. Specifikus szakdolgozói szükséglet

alapcsomag: gyógytornász, gyógypedagógus, logopédus, pszichológus, ergoterapeuta vagy konduktor, szociális munkatárs, fizikoterápiás szakasszisztens, gyógymasszőr, ortopéd műszerész elérhető heti szinten

bővített csomag: alapcsomag + konduktor vagy gyógytestnevelő, gyógyúszás oktató, zeneterapeuta, pedagógus, klinikai gyermek szakpszichológus

1.4. Fogyóanyag szükséglet

1.4.1. Napi átlagos gyógyszer szükséglet: közepes

Alapbetegség(ek) miatt szükséges típusos gyógyszerek: antiepileptikumok (30-40%-ban); GORD esetén savlekötők, motilitás javítók; bélmozgatók; vitaminok

Rehabilitáció során szükséges gyógyszerek: antispasztikus szerek – súlyos esetben botulinum A toxin vagy intrathecalis baclofen alkalmazása

1.4.2. Napi átlagos kötszer- egyéb orvosi és orvostechnikai anyag szükséglet: közepes

Alapbetegség(ek) miatt gyakran szükséges anyagok: NG szonda, tápszer,

Rehabilitáció során szükséges anyagok: inkontinencia termékek, pozícionáló eszközök, evés-terápiában speciális diéták; hydroterápiához, masszázshoz izomlazítók

1.4.3. Napi átlagos diagnosztikai anyag (fogyóeszköz) szükséglet: kicsi

Alapbetegség(ek) miatt szükséges diagnosztikai anyagok: antiepileptikum gyógyszerszint meghatározás;

Rehabilitáció alatt szükséges diagnosztikai anyagok: rtg. felvételek

2. Betegutak leírása

2.1. Hogyan kerül a páciens rehabilitációra?

leggyakrabban gyermekneurológus, háziorvos vagy ortopéd szakorvos utalja rehabilitációs ellátásra, elsődlegesen ambulanter;

súlyos állapotúak a kísérő betegségek miatt kerülhetnek rehabilitációra jelentős állapotromlás miatt

2.2. Mi a jellemzője az adott betegcsoportnak a rehabilitációs ellátás időzítésére vonatkozóan?

Általában **programozható**, **kivételesen elsőbbségi** felvétel szükséges; gyakori a karbantartási szükséglet

3. A rehabilitációs ellátóhelyre vonatkozó kívánalmak leírása

3.1. Fekvőbeteg ellátás: általában programozható, kivételesen elsőbbségi (okok alant, ezek ismétlődhetnek)

alapcsomag – I. szint-– műtéteket követően (idegsebészeti / ortopédiai beavatkozások - elsőbbségi), speciális pozícionáló vagy egyéb gyógyászati segédeszköz elkészítése (próbák) és használat begyakorlása - programozható; **Tartama: 14-28 nap**

bővített csomag – II. szint: (1) hirtelen növés vagy egyéb ok miatt rövid idő alatt romló állapot miatt nagyon intenzív ellátás céljából; (2) súlyos esetben, ha halmozott a fogyatékosság vagy speciális probléma van jelen, mint: evési zavar, érzékelési zavar (súlyos hallási vagy látási zavar is), vagy nehezen uralható epilepszia szindróma vagy speciális eljárást igénylő spaszticitás kezelés is fennáll, szükség lehet bővített csomagra. **Tartama: 14-21 nap**

Speciális ellátási szükségletkor III. szint:
A (7) Többszörös fogyatékosság/funkciózavar együttes jelenléte, illetve posztakut fellépte esetén.(
Tartama: 14-40 nap

B (1)Spasztikus betegek rehabilitációs központja tevékenységéhez kötött rehabilitációs ellátás szükséglete
Tartama: 14-40 nap

3.2. Járóbeteg, nappali ellátás – ez az általános, programozható formában. Enyhe állapotban: **alapcsomag**, szakrendelésen (I. szint), **bővített csomag** szükségességekor: szakambulancia (II. szint). Tartama: **14-28 alkalom, 2-3 hét;**

Folytatólagos ambuláns ellátásban (kontrollok, döntés a további rehabilitációs szükségletről) milyen programokra lehet szükség a szokványos ellenőrzésen túl? Továbbiakban: ugyanaz a gyermekek növekedése és állapotváltozása miatt tartós ellátás szükséges. 3-1; 4-1; 9-2; 18-6; 10-2; 20-23. **Ellátási szint:** mint fent: szakrendelés vagy szakambulancia (I/II). **Rendszerint szükséges lehet karbantartás, rekondícionálás tartósan**

Javasolt ellátási módszer: intenzív 2-3 hetes időszakok beiktatása (I: szinten szakambulancián vagy II. szinten fekvőbeteg ellátásban) a fenntartó heti 2-3 alkalommal végzett terápiás időszakokkal váltva, évente 2-4 intenzív időszakkal a gyermek állapotától és növekedési intenzitásától függően.

4. A rehabilitációs terápiás program kötelezően elvégzendő és dokumentálandó elemei az adott betegcsoportban a NEAK honlapján közzétett szabályozás szerint

5. A rehabilitáció eredményességének értékelése

5.1. Változást jellemző teszteredmények:

- **FNO,**
- **FIM motoros funkciók és FIM összes (kötelező), valamint**
- **további tesztek a funkciózavar függvényében a NEAK honlapján közzétett szabályozás szerint:** Barthel-index, GMFCS, 10 méteres járásteszt, MAS, célskála.

5.2. Kimeneti jellemzők: Többségi óvodai felvétel életkora; iskolába lépés életkora; iskolatípus; speciális fejlesztő ellátás.

5.3. Hosszú távú követésre és a komplex rehabilitációs terv elkészítéséhez javasolt fejlődési tesztek, a terápiák szempontjából meghatározó: Fejlődési skálák; Bayley II. teszt; Bayley III. teszt vagy szűrőtesztje a megfelelő életkorban, formális IQ tesztek (Budapesti Binet, MAWI, MAWGYI, WISC, WIPPSI), nonverbális IQ tesztek Goodinough, színes Raven;

6. Szakmai ajánlás

6.1. BNO1

G0420	Bakteriális meningoencephalitis és meningomyelitis m.n.o.
G0480	Egyéb encephalitis, myelitis és encephalomyelitis
G0490	Encephalitis, myelitis és encephalomyelitis k.m.n.
G0600	Intracranialis tályog és granuloma
G4000	Lokalizáció függő idiopathiás epilepsia lokális kezdetű rohamokkal

G4010	Lokalizáció függő tüneti epilepsia egyszerű parciális rohamokkal
G4020	Lokalizáció függő tüneti epilepsia összetett parciális rohamokkal
G4030	Általánosult idiopathiás epilepsia és epilepsiás syndromák
G4040	Egyéb általánosult epilepsiák és epilepsiás syndromák
G4050	Speciális epilepsiás syndromák
G4060	Grand mal rohamok k.m.n. (petit mal-lal vagy anélkül)
G4070	Petit mal k.m.n. grand mal rohamok nélkül
G4080	Egyéb epilepsia
G4090	Epilepsia, k.m.n.
G9300	Agyi tömlők (cysták)
G9310	Anoxiás agyi károsodás m.n.o.
G9390	Agyi rendellenesség k.m.n.
I64H0	Szélütés (stroke) nem vérzésnek vagy infarctusnak minősítve
I6940	Stroke nem vérzésként vagy infarctusként jelölt következményei
P0700	Extrém alacsony születési súly
P0711	Egyéb alacsony születési súly (1000-1499 g)
P0731	Egyéb koraszülött csecsemő, 29 betöltött hétnél (203 betöltött napnál) kevesebb gestációs idő
P1010	Agyvérzés szülési sérülés következtében
P1110	Egyéb, szülési sérülés miatti agykárosodás
P5260	Kisagyi és hátsó scala vérzés (nem traumás) a magzatban, újszülöttben
P9100	Újszülöttkori agyi ischaemia
P9120	Újszülöttkori agylágyulás
P9180	Az újszülött agyi állapotának egyéb meghatározott zavarai
P9190	Az újszülött agyi állapotának zavara, k.m.n.
Q02H0	Kisfejűség
Q0300	A Sylvius-csatorna rendellenességei
Q0310	A Magendie- és Luschka-nyílás atresiája
Q0380	Egyéb veleszületett agyvelősérv
Q0390	Veleszületett vízfejűség, k.m.n.
Q0400	A kérgestest veleszületett rendellenességei
Q0410	A szaglókaréj hiánya
Q0420	Előagyhiány
Q0430	Az agyvelőállomány csökkenésével járó egyéb állapotok
Q0440	Dysplasia septo-optica
Q0450	Megalencephalia
Q0460	Veleszületett agyi cysták
Q0480	Az agy egyéb meghatározott veleszületett rendellenességei
Q0490	Az agy k.m.n. veleszületett fejlődési rendellenessége
Q2820	Az agyi erek arterio-venosus rendellenessége
Q2830	Az agyi erek egyéb rendellenességei
U9960	Laesio cerebri progressiva cum neurodysphagiam

6.2. BNO3

F5120	Az alvás-ébrenlét ciklusának nem-organikus zavarai
F8010	A kifejező (expresszív) beszéd zavara

F8020	A beszédmegértés (receptív beszéd) zavara
F82H0	A motoros funkció specifikus fejlődési rendellenességei
F83H0	Kevert specifikus fejlődési zavarok
G8000	Spasticus agyi bénulás
G8010	Spasticus kétoldali bénulás
G8020	Csecsemőkori féloldali bénulás
G8030	Dyskineticus agyi bénulás
G8040	Ataxiás agyi bénulás
G8080	Egyéb csecsemőkori agyi bénulás
G8090	Csecsemőkori agyi bénulás k.m.n.
G8230	Petyhüdt tetraplegia
G8240	Spasticus tetraplegia
H5410	Egyik szem vaksága, csökkentlátás a másik szemen
H5470	Nem meghatározott látásvesztés
H9030	Kétoldali idegi hallásvesztés
H9040	Egyoldali idegi hallásvesztés, ép ellenoldali hallással
H9050	Idegi hallásvesztés, k.m.n.
H9060	Kétoldali, kevert típusú hallásvesztés
H9070	Egyoldali kevert típusú hallásvesztés, ép ellenoldali hallással
H9080	Kevert típusú hallásvesztés, k.m.n.
M2420	Szalag-rendellenesség
M2430	Pathologiás izületi dislocatio és subluxatio, m.n.o.
M2440	Az izület visszatérő dislocatiója és subluxatiója
M2450	Ízületi contractura
M6240	Izomcontractura
P9490	Az újszülött izomtónusának rendellenessége, k.m.n.
R2620	Járási nehézség m.n.o.
R2680	Járási és mobilitás egyéb és k.m.n. rendellenessége
R2780	A coordinatio egyéb és nem meghatározott hiányossága
R4710	Dysarthria és anarthria
R6280	Az elvárható normális élettani fejlődés egyéb hiányosságai

6.3. FNO-k

b730	Izomerő-funkciók
b735	Izomtónus-funkciók
b760	Az akaratlagos mozgási funkciók kontrollja
d160	Figyelem összpontosítás
d410	Az alaptesthelyzet változtatása
d445	Kéz- és karhasználat
d450	Járás

b117	Intellektuális funkciók (szellemi fejlôdés)
b130	Energia és indíték funkciók
b134	Alvásfunkciók
b280	Fájdalom érzése

b310	Hangadási funkciók
b320	Artikulációs funkciók
b455	A terheléstolerancia funkciói
b525	Székletürítési funkciók
b530	Testsúlymegtartási funkciók
b710	Az izületek mobilitási funkciói
b740	Az izom-állóképesség funkciói
b770	Járásminta-funkciók
d240	A stressz és más pszichés terhek kezelése
d310	Kommunikáció - beszélt üzenetek megértésével
d330	Beszéd
d415	A testhelyzet megtartása
d430	Tárgyak emelése és hordozása
d440	Finom kézmozdulatok
d465	Helyváltoztatás segédeszköz használatával
d510	Mosakodás
d530	Toilette-használat
d550	Étkezés
d710	Alapszintű személyközi interakciók
d730	Viszonyulás idegenekhez